కథా నిలయం
3925
శ్రీకాకుళం

స్పృహ

రమ్మీలో కూర్చుంటే అన్ని ఆటల్లోనూ పన్నెండు ముక్కలే పండుతయ్. ఎక్స్టెన్షన్ అంది చావదు!

బ్రిడ్జి ఆడుతుంటే "అపోనెంట్స్"కి గ్రాండ్ శ్లామ్‌లు పడతయ్, నాచేతిలో పాయింటే ఉండదు!

సినిమా టిక్కెట్ల క్యూలో నిలుచుంటే నాదగ్గరి కొచ్చేసరికీ బుక్కింగ్ కౌంటర్‌ని కట్టేస్తాడు!

అంతా తరుగు!

అన్నింట్లోనూ తరుగు!

జీవితంలో వెలితి!

జీవితం నాతో క్షణక్షణానికి దోబూచులాడుకుంటుంది, అడుగడుక్కీ దాన్ని నేను పట్టుకుందామనుకుంటే, అది నన్ను మొట్టి పరుగెత్తుకు పోతుంది!

"అసలు నువ్వు పుట్టడమే అలా పుట్టేవు. ఏడోనెలలోనే ఏదో కొంప మునిగినట్టు నాప్రాణంతీసి ఈలోకంలోకి తన్నుకొచ్చావు" —అమ్మ నన్ను శపిస్తున్నట్టుంటుంది. ఆమె రూపం నాకు తెలీదు. ఆమె చావబోయేముందు మాత్రం ఖచ్చితంగా ఇలా అనుకుని వుంటుందని అనిపిస్తూ వుంటుంది నాకు.

"అసలు నీ తరుగంతా నీ కుడికాల్లోనే వుంది. కుడి ఎడమలకి అరంగుళం వ్యత్యాసం చాలు కురచదనం కనిపించటానికి-" సత్యం అనేది అక్షరాలా నిజం!

"ఆ అవలక్షణం సంగతి సరే-చూపుడు వేలుని బొటనవేలుకంటే అంత తక్కువగా ఎందుకు అతికించాలో య్-బ్రహ్మదేవుడు.... అది మాత్రం తరుగుకాదూ?" -రాజు ప్రశ్నలాంటి సందేహం, సందేహం లాంటి ఎద్దేవా.!

ఎస్సెల్సీలో ఒక మార్కు....తక్కువతో "స్కూల్ ఫస్టు" పోయింది. 1965 నుంచీ వేలాడదీసిన బోర్డుమీద రమాకాంతం పేరు రాసి నన్ను కుళ్ళపొమ్మన్నారు. వాడిప్పుడు నైవేలీలో ఇంజనీరు.

బియ్యేలో ఆరువందలకి మూడువందల యాభైతొమ్మిది మార్కు లిచ్చి ఏడవమన్నారు. ఫస్టుక్లాస్ అంటే తంతామని హెచ్చరికన్న మాట!

ఓ కంపెనీలో ఆఫీసర్ ఉద్యోగానికీ ఐ.ఏ.యస్.కి దీటైన పోటీపరీక్షరాస్తే నేను పదోవాడిగా వచ్చాను. ఇంటర్వ్యూలో నెగ్గిన తర్వాత నానెంబరు ఇరవైఒకటికి దిగజారింది. ఏడాది గడచినా అపాయింట్‌మెంటు ఆర్డర్ రాదు. బొంబాయి పోయి కనుక్కుంటే ఇరవై మందిని తీసుకుని లిస్టుని "స్క్రాప్" చేశామన్నారు!

గుమస్తా ఉద్యోగానికీ, టైపిస్టుఉద్యోగానికి కలిపిన్నప్పుడు పరీక్ష రాస్తే టైపిస్టుగా "సెలక్టు" చేశారు. వెయిటింగు లిస్టులో వుంది నా పేరు!! ఉద్యోగంలో చేరాల్సిన వాళ్ళల్లో ఒకతను హఠాత్తుగా పాముకరిచి పోయాట్ట - నాకిచ్చారు.

"తరుగులో మెరుగంటే యిదే. ఇకనుంచీ నీ జాతకం మారుతుందిలే" సత్యం ఆశాజీవి. నన్ను అభినందించాడు.

ఆఫీసులో అందరికీ గా్రెడెజ్ టేబుల్స్ కుర్చీలు. నే వెళ్ళే సరికి "కేపిటల్ బడ్జెట్" అయిపోయింది. "ఇక్కడ కూర్చో" అన్నారు. మాంధాతల నాటి కొయ్య టేబులూ కొయ్య కుర్చీ లభించినై. 1965లో కొన్న "అండర్ వుడ్" టైప్ రైటర్ యిచ్చారు— జూనియర్ మోస్టుని మరి!

నాకు నలుగురు మావయ్యలు, వాళ్ళకి పన్నెండు మంది ఆడ పిల్లలు. అందులో అయిదుగురు నాకు ఈడూ జోడూ కుదిరినవాళ్ళు; పెద్ద మామయ్య మూడో కూతురు సావిత్రి నా భార్యయితే బాగుణ్ణు— అని నాగుండె చప్పుడు చేస్తూ వుండేది. సావిత్రికి సంబంధం ఖాయమైంది. ఆవిడ డాక్టరుగారి భార్య యిప్పుడు. కోడి మెడని నొక్కిపట్టినట్లయింది. నాకోరికని నొక్కేసుకున్నాను.

ఇరవై ఏళ్ళు నన్ను పెంచిన పెద్ద మామయ్య రమని చేసుకో అన్నాడు. ఆమె ఆయన నాలుగో కూతురు! నేను తల వూపక పోయినా నా పెళ్ళి-జరిగే పోయింది.

సరదాగా సాయంకాలాలు సతీమణితో షికారుకు వెళ్ళి, వస్తూ.... వస్తూ....అలా— ఓ మల్లెపూల దండ కొనుక్కొని రావాలని వుండేది నాకు—పెళ్ళయిన కొత్తల్లో. "నే చదువుకోవాలండీ. పరీక్షలొస్తునై. ఇలా షికార్లు చేస్తుంటే ఏ వొక్క మార్కులోనో తప్పి కూర్చుంటాను. వొక్క మార్కు అంటే ఎంత విలువైనదో మీకు తెలుసుగా" అనేది రమ. నా గుండెల్లో ముల్లు గుచ్చుకునేది.

"—మీరు వెళ్ళిన పని ఏది సక్రమంగా జరిగింది కనుక....ఇది జరగలేదని ఏడవడానికి" శ్రీమతి ఆ రోజు రాత్రి ముక్కు చీదుకుంటూ గోడకేసి పడుకుని సాధిస్తూనే వుంది. కారణం చెప్తాను —

రమ చాలా కష్టపడి హిందీ పరీక్షలో ప్రవీణ ప్యాసయింది.

పురపాలక సంఘం వారి స్కూల్లో ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు పెట్టింది. నేనేమో కాళ్ళకి చాక్ పీసులు కట్టుకుని అందరి చుట్టూ తిరిగేను. అప్పుచేసి అంతో ఇంతో ముడుపూ చెల్లించుకున్నాను. తీరా ఫలితాలు తెలిసిన తర్వాత లిస్టులో మీ ఆవిడ పేరు వరకూ వచ్చి ఆపేయాల్సొచ్చింది. చివరి క్షణాల్లో - ఒక పోస్ట్ తగ్గించారు. ఈ సారికి కుదరలేదు. వచ్చేసారి ఒక పోస్టు ముందు మీ కోసం రిజర్వ్ చేయిద్దాం"— నలుగురూ నాతో అన్న మాటిది. ఈ సంగతి రమకు వివరిస్తే నే-ఆమె నాలుగు ఉపవాసాలు చేసి నన్ను ఎనిమిది ఉపవాసాలు చేయించింది.

'తొలి చూలు మగపిల్లవాడైతే త్వరగా చేతికి ఎక్కొస్తాడు'- నా అంతరాంతరాల్లో కోరిక. అమ్మాయి పుట్టింది. "స్నేహ-అందాం పేరు" అన్నాను. "అక్కర్లే మా అమ్మ పేరెట్టుకుందాం. మంగ తాయారు" రమ ముచ్చట తీరింది.

టైపిస్టు నుంచీ మారి గుమస్తానైనాను.

ప్రమోషన్ లిస్టు వేస్తే - నా పైవాడి పేరుతో ఆగిపోయింది! నాకేమో హైదరాబాదు బదిలీ అయింది.

పాల బూత్‌కి రమ వెళ్ళకుండా నే వెళ్తే ఆ రోజు పాలు లేనట్టే! నా వంతు వచ్చేసరికి "కేన్" ఖాళీ అయ్యేది.

సాయంత్రం —

"సెంటర్లో వుండు వస్తాను." అని ఫోన్ చేస్తాడు భాస్కరం. అతను వేరే ఆఫీసులో పన్జేస్తున్నాడు. మా వూరి వాడు, మిత్రుడు.

నేను ఐదున్నర నుంచీ ఏడున్నర దాకా ప్రొఫెసర్ పోజులో గాలితో ఊసులాడుకుంటూ నిలబడతాను. కళ్ళు విచ్చుకుపోతయ్. కాళ్ళు ఘనీభవిస్తాయ్. అతను రాడు. ఇది ఎప్పుడో ఓసారి

మాత్రమే జరిగేది కాదు.

ఏటికో కోటికో వోసారి-సినిమాకు పోతే క్లయిమాక్సులో రమకు తలనొప్పి వస్తుంది. “నే కూర్చోలేను బాబూ - వెళ్దాం పదండి” అంటుంది. అని వూరుకోదు. కుర్చీలోంచి లేచి బయటకు దారి తీసేస్తుంది. నేను మ్యూజిక్‌ను అనుసరించే పాటలా, ఆమెతో నడుస్తాను. నాకు “డిష్యుం.... డిష్యుం” అంటే తగని యిష్టం. సినిమాలో ఆపైన చూపేదంతా అదేమరి !

మరదళ్ళ పెళ్ళిళ్ళకు చాలా వాటికి వెళ్లాం రమా నేనూ కలిసి. తలంబ్రాల సమయమంటే చాలా ఉత్సాహం నాకు. పెళ్ళికొడుకు పక్కన చేరి అతన్ని ప్రోత్సహిస్తూ, పెళ్లి కూతురిని ఉడికించాలని మహా సరదా పడతాను. ఈ ముచ్చటా తీరదు. సరిగ్గా ఆ సమయానికి ఏ మావగారో పిలుస్తారు, అర్జంటుగా ఎక్కడికో వెళ్లిరావాలి, లేదా, వంటింట్లోనో, పందిట్లోనో పని బడుతుంది. తిరిగి వచ్చేసరికీ - ఆ ఘట్టం అయిపోతుంది.

తాయారుకి పుట్టువెంట్రుకలు తిరుపతిలో తీయాలని మొక్కుకుంది రమ. ముందుగా నా పర్మిషనేమీ తీసుకోలేదు. అది తన జన్మహక్కు అని ఆమె భావన. తిరుపతి ప్రయాణమైనాం. అడుగడుగునా ‘తరుగు’ నా కంటే ముందుగా తయారు. రైలు టిక్కెట్లకు రిజర్వేషన్ కోటా అయిపోయింది. తర్వాత రోజు వెళ్దాంలే అంటే- ‘అమ్మో మంచి ముహూర్తం మించి పోతుంది’ సతీమణి భయాందోళనల్ని ప్రకటించింది.

కొండ మీదికి చేరేసరికీ కాటేజీలకూ క్యూ, సత్రం గదులకు క్యూ, క్యూకూ నా తరుగుకూ ఎప్పుడూ ఒకటే అవినాభావసంబంధం! అవస్థల్ని అన్నింటినీ ‘గోవింద... గోవిందా’ అనుకుంటూ అధిగమించి

ధర్మ దర్శనంలో నిలబడితే ఆరుగంటల తర్వాత ఆరు గజాల ఇవతలకి చేరేం. 'అమ్మయ్య దగ్గర పడ్డాం' అనుకుంటూ, కళ్లు చేటంత చేసుకుని వూపిరి పీల్చుకుంది రమ. పిల్లదాని ప్రాణం కళ్లలో వుంది. నా జీవశక్తి చీకటికోణంలో మిణుకు మిణుకు మంటోంది. ఆ రోజుకు ధర్మ దర్శనం నైలెమయిపోయింది!'

—పెద్ద మామయ్యకు ఆరోగ్యం బాగా లేదు. హాస్పటల్లో చేర్చారు. రమ కళ్లల్లో నీళ్లు. మనస్సు పరిపరి విధాల పోయింది.

ఆఫీసుకు పోయి మేనేజరు ముందు సెలవు కావాలని నసగటం ప్రారంభించాను. నా సెలవు చీటీని పక్కన పెట్టి; డ్రాయరు సొరుగు లాగి టెలిగ్రాం కాగితం తీసి నా ముందుంచాడు మర్నాటి నుంచీ "స్పెషల్ ఆడిట్"!

రమ తాయాయని తీసుకుని బందరు వెళ్లిపోయింది.

— మే 16న వైరిచ్చింది రమ — మామయ్యకు సీరియస్‌గా వుంది వెంటనే రమ్మని.

మే 17 ఉదయానికి అతి కష్టంమీద విజయవాడ చేరాను. ఉదయ సంధ్యలో కూడా నిప్పులు చెరుగుతోంది వేసవి.

దేశంలో వున్న కన్నెపిల్లల్లో సగంమంది పెళ్లిళ్లు ఆ రోజే జరుగుతున్నాయని-వో భయంకరమైనవార్త! బస్ స్టాండ్ అంతా అట్టుడికిపోతున్నది. బస్‌ల కోసం ఆరు గంటలూ, ఎనిమిది గంటలూ, పన్నెండు గంటలూ పడిగాపులు పడుతున్నారట జనం, కథలూ, గాథలూ కావు — వ్యథలూ, చేదు అనుభవాలూ!

బందరుకు అరగంటకు ఒకటి చొప్పున వెళ్లాల్సిన బస్ గంట కొకటిగా అతి కష్టంమీద వస్తోంది. బుకింగు కౌంటర్ దగ్గర నిల బడితే "బస్‌లో ఎక్కేయండి — అక్కడే టిక్కెట్లిస్తారు" అని ప్రక

టన. అప్పటికి ఆ బస్ లోపల నూట పదిమందీ, బయట ఆరు వేల మందీ అన్నట్టు రద్దీ. తర్వాత బస్‌కి బస్ దగ్గరే నిలబడితే – వచ్చిన బస్ డోర్ దగ్గర కంట్రోలు. "టిక్కెట్టున్న వాళ్లనే బస్ లోకి రానిచ్చేది –" అని హెచ్చరిక.

ఎవరో కలియుగ భీమసేనుడు మే 17వ తేదీ రాత్రి పన్నెండున్నర గంటల బస్‌లోకి నన్ను గెంటేశాడు.

బందరు చేరే సరికీ మామయ్య లేడు. అంతా అయిపోయింది.

రమ చూసిన చూపుకి నా గుండెని కోసి కుప్ప పోసినా సరైన సమాధానం కాదని అర్థమైంది.

ఇరవై ఏళ్లు తండ్రిలా పెంచిన మామయ్య కడసారి చూపుకు నోచుకోలేదని నా అంతఃకరణ గీపెడ్తుంటే: బంధు మిత్రుల సూటి, పోటీ మాటలు నా మనస్సును రంపపుకోత కోసేయి.

నా దురవస్థని నమ్మిన సత్యం "నువ్వు వట్టి ఫూల్‌విలే పోరా" అన్నాడు.

"నువ్వు ఎక్కవలసిన రైలు ఎప్పుడూ ఒక జీవిత కాలం లేటు" అన్న కవి వాక్కు నీ పట్ల అక్షరాలా అన్వయిస్తుందిలే అన్నాడు రాజు.

* * *

నెలలు సంవత్సరాలుగా మారుతున్నై.

తాయారు తర్వాత సుబ్బలక్ష్మి, జ్ఞానప్రసూనాంబా, సుశీలా మా కుటుంబంలోకి కొత్త సభ్యులుగా ప్రవేశించారు.

ఎక్కడికక్కడ ఎక్కవలసిన బస్‌లు మిస్ అవుతూ గడియారంలో ముళ్లని కదుల్చుకొస్తున్నాన్నేను.

అరడుగు ముందుకు జరిపి ఆరడుగులు వెనక్కి లాగుతూనే

వుంది జీవితం.

అడుగులోనే హంసపాదు పడినతర్వాత- ఉద్యోగం చేయాలనే కోరికకి ఉద్వాసన చెప్పేసింది రమ. చెప్పాకుంటే సిగ్గుచేటుగా పరిణమించినై.

హైదరాబాద్ నుంచీ విశాఖకు బదిలీ వచ్చింది.

రెక్కలమ్ముకున్న వాడిని. ఇబ్బందులన్నీ నా లోలోపల "జీర్ణం జీర్ణం - వాతాపి జీర్ణం" కావలసిందే!

ఈ వానపాము విశాఖలో దేకటం ప్రారంభించింది.

రెడ్డిగారితో పరిచయమైంది. పరిచయం చనువుగా మారింది. చనువు హృదయ సాన్నిహిత్యాన్ని పెంచింది.

అయినా, ఆయన్ని నేను "గురువుగారూ" అనేవాణ్ణి. ఆయన నన్ను ఏకవచనంలోనే సంబోధించేవాడు. వయస్సులో పెద్దవాడు. ఏభైదాటింది ఆయనకు. మా సెక్షన్‌కి హెడ్‌క్లర్క్.

ఆరోజు ....

పదిహేనేళ్ల సర్వీసులో ఆరోసారి ప్రమోషన్ తప్పిపోయింది. నా అంతరాంతరాల్లో న్యూనతా భావం, పదిమందిలో నా చవటదనం పదే పదే వ్యక్తమవుతోందనే ఆవేదనల సెగ-రగులుకున్నై. సహోద్యోగులంతా సానుభూతి చినుకుల్ని వర్షించ సాగేరు, పెదవులు మాత్రం "ఇట్సాల్‌రైట్'' అంటున్నాయి గానీ నా మనసు ఏడుస్తూనే వుంది.

లంచ్‌టైమ్ తర్వాత వో అరగంటకి నా దగ్గరసా వచ్చేరు రెడ్డిగారు. "ఈపూట సెలవు పెట్టాను విశ్వం, నువ్వూ రా పోదాం'' అన్నారు.

రెడ్డిగారి స్కూటర్ సినిమాహాలు కొచ్చి ఆగింది. టిక్కెట్లు

తీశారు. "గ్రేట్ ఎస్కేప్" సినిమా. అప్పటికే మొదలైంది.

జనం పల్చగా వున్నారు. పైవరుసలన్నీ ఖాళీగా వున్నై.

మొదటి వరుసలో వోమూలకి నడిచాం.

సీట్లలో కూర్చున్న తర్వాత అడిగేరు - "మీ వాళ్లు లేరన్నావు కదూ."

"అవును ఇవ్వాళే వస్తారు. రాత్రి ఎనిమిది గంటల రైల్లో."

"అయితే సినిమా కాగానే మాయింటికి పోదాం. అక్కణ్నుంచీ నిన్ను స్టేషనులో దించుతాను. నువ్వెప్పుడూ మా యింటికి రాలేదు కూడా ...."

నేనేం మాట్లాడలేదు.

క్షణాల తర్వాత రెడ్డిగారే యాథాలాపంగా అన్నారు, "నాగురించి నీతో చెప్పాలని చాలాసార్లు అనుకున్నాను కానీ వీలుకాలేదు."

నేను ఆయన కేసి చూశాను. ఆకాశ చిత్రాల్ని చూస్తున్న చిన్న పిల్లవాడిలా ఆయన హాలు సీలింగుకేసి చూస్తున్నారు.

ఆయన చెప్పటం మొదలెట్టారు.

"నోట్లో వెండి చెంచాతో పుట్టిన వాణ్ణి నేను. నా అయిదో ఏట ఓ గది నిండా నా ఆట వస్తువులు, నాలుగు సూట్‌కేసుల్లో నా బట్టలూ వుండేవిట. నన్ను బళ్లో వేసినరోజున మా వాళ్లు బ్యాండ్ మేళంతో కార్లో వూరేగించి స్కూల్లో పిల్లలకి తలకొక రూపాయి, పలక, బలపం, లడ్డూ-బూందీ పంచేరట. అయ్యవార్లందరికీ పట్టు పంచెలూ, మా యింట్లో విందూ దక్కినాయట. మా నాన్న - కలప వ్యాపారం చేసేవాడు."

ఆగేరు. "శత్రువులకి పట్టుబడ్డా ఆ జనరల్ దర్పం చూశావా?" అని తెరవైపు చూస్తూ అన్నారు. మళ్ళీ చెప్పసాగేరు.

"నేను పథ్నాలుగో ఏట నుంచీ రాజమండ్రిలో వారాలు చేసుకుని చదువుకున్నాను. ఆ మధ్య జరిగిందంతా చెప్పఖ్ఖరలేదు. అదో సినిమా.... అంతే."

"ఎస్సెల్సీ పాసైనాను. ఆ తర్వాత మద్రాసులో ఒక కంపెనీలో ఉద్యోగం వచ్చింది. నెలకు పదహారు రూపాయల జీతం. పెళ్లీ, పేరంటాలైనాయి. ఒక అమ్మాయీ, ఒక అబ్బాయీ పుట్టేరు. అప్పుడు మా ఆఫీసు నాలుగంతస్థుల భవనంలో గ్రౌండ్ ఫ్లోర్‌లో వుండేది. ఒకరోజు మధ్యాహ్నం రెండింటికి ఆ భవనం మొత్తం ఉన్నట్టుండి మొత్తం కూలిపోయింది. మేజర్ యాక్సిడెంట్. వందల సంఖ్యలో జనం చచ్చిపోయారు. నేను ఎనభైనాలుగు రోజులు హాస్పటల్‌లో వున్నాను. శరీరంలో చాలా ఎముకలు గన్నేరు కొమ్మల్లా విరిగిపోతే అతుకుపెట్టారట."

నాకు ప్రాణం ఉగ్గపట్టినట్లైంది. గుండెలు చిక్కబట్టినై. ఆశ్చర్యంతో - దయ్యాన్ని చూస్తున్నట్టు, సమాధినుంచీ లేచి హుందాగా నడిచి వచ్చిన శవాన్ని చూస్తున్నట్టూ ఆయనకేసి చూశాను.

ఆయన సన్నగా నవ్వేరు, "మరో రెండేళ్లకి గౌహతికి మార్చారు నన్ను. ఆ కంపెనీకి వొక బ్రాంచి అక్కడుంది. అక్కడ నాలుగేళ్లు ఉన్నతర్వాత, పేపర్లో ప్రకటన చూసి ఈ కంపెనీలో ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు చేశాను. వచ్చింది. ఇందులో వేరే అవతారం ఎత్తాను."

సినిమా అయిపోయింది. ఏం జరిగిందో ఇద్దరమూ చూడలేదు. బయటికొచ్చాం.

రెడ్డిగారి ఇల్లు చేరేము. ముందు గదిలో నన్ను కూర్చోబెట్టి ఆయన లోపలికి వెళ్లేషు, కొంచెం సేపటికి బయటికొచ్చి "రా.... ఇల్లు చూద్దువుగాని...." అని లోపలికి ఆహ్వానించారు. ఆయన్ని

అనుసరించాను. వొక గదిని చూపి - "మా శ్రీమతి" అన్నారు. ఆమె మంచంలో పడుకుని వుంది. "ఒంట్లో బాగాలేదా" అడిగేను. అదోలా నవ్వేరు. తర్వాత చెప్పేరు. "ఆమెకి ఐదేళ్ళక్రితం పక్షవాతం వచ్చింది." విస్తుపోయాను. మౌనంగా అడుగులు వేస్తున్నాను. మరోగదిలోకి చూపుతూ, "మా అబ్బాయి ప్రభు" అన్నారు. అతను చేతులెత్తి నమస్కరించాడు. ఇవతలికి వచ్చిన తర్వాత చెప్పారు. "వాడికి నోరూలేదు, కాళ్ళూలేవు."

నా మనస్సంతా కలచినట్లయింది. గబగబా నడిచి ముందు గదిలోకి వచ్చేను; నా తల దిమ్మెక్కింది.

కాఫీ కప్పులతో వచ్చారు రెడ్డిగారు, తీసుకున్నాను.

కాఫీ సిప్ చేస్తూ చెప్పేరు. "మా అమ్మాయిని పుట్టింటికి రానీరు అత్తగారు. దానికిద్దరు పిల్లలుట.... మా ఆవిడ పాతచుట్టం వో ముసలమ్మ వండి పెట్టుంది. ఈయింట్లో వున్న వొకే వొక్క మనిషి ఆవిడే. మిగిలినవన్నీ జీవచ్ఛవాలు."

* * *

- రమావాళ్ళని రిసీవ్ చేసుకోవడానికి రైల్వే స్టేషన్‌కి వెళ్ళాం. స్టేషనంతా కోలాహలంగా వుంది. అట్టుడికినట్లు ఉడికిపోతోంది వార్త - ఆ రైలుకి ప్రమాదం జరిగింది. చాలామందికి గాయాలు తగిలాయి. కొందరు మరణించారు.

నాకు కాలూ చెయ్యీ ఆడలేదు. రెడ్డిగారు ధైర్యం చెప్తున్నారు, పోష్టాఫీసుకి వెళ్ళి మావూరికి టెలిగ్రాం ఇచ్చాం.

బరువెక్కిన గుండెతో, భయాందోళనలతో ఇంటికి వచ్చాం, ఇంటివాళ్ళబ్బాయి గుమ్మంలోనే ఎదురై టెలిగ్రాం అందించాడు. "రేపు వస్తున్నాం ఈ రోజు రైలు తప్పిపోయింది." రమ.

"తరుగులో మెరుగు అంటే ఇదే–" వేరే సందర్భంలో సత్యం అన్న మాట గుర్తుకొచ్చింది.

"జీవితం నీకు ఎప్పుడు ఏది యిస్తుందో దాన్ని స్వీకరించు. అది రాలేదని బాధపడీ, ఇది కావాలని ఆరాటపడీ మనంగా సాధించ గలిగేది చాలా స్వల్పం. కాదంటావా?" రెడ్డిగారు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

కూలిపోతున్న నాలుగు అంతస్థుల భవనం, విరిగి పోతున్న గన్నేరు కొమ్మలే – నాకళ్ళముందు మెదులుతున్నై!

నాలో నేను పెరిగిపోయి రెడ్డిగారికేసి చూసేను. –మహా పర్వతం దిగువన గులక రాయిలా వున్నాన్నేను!